

Organizacija zdravstvene službe

PRAVILNIK

o minimalnih pogojih glede higienske neoporečnosti predmetov splošne porabe, ki se smejo dajati v promet (U. I. SFRJ, št. 13/74)

OTROŠKE IGRAČE

1. Splošni pogoji za promet

81. člen

Otroške igrače smejo biti izdelane samo iz materiala, ki izpolnjuje tele pogoje:

1. da ne vsebuje več kot 0,0002 % arzena;
2. da ne vsebuje zdravju škodljivih sestavin;
3. da je popolnoma čist brez mehanične nesnage.

Prepovedano je izdelovati otroške igrače iz že rabljenega materiala ali iz materiala, iz katerega z lahkoto odpadajo dlačice.

82. člen

Igrače za dojenčke smejo biti izdelane samo iz materiala, ki se da razkužiti oziroma prekuhati, pri čemer igračka ne sme spremeniti kakovosti. Te igrače morajo biti izdelane tako, da jih ni mogoče pogoltniti in vtikati v nos ali uho.

Igrače za dojenčke ne smejo biti manjše kot 7 cm. Če so sestavljene iz več delov, ki se dajo razstaviti, ne sme biti njihov najmanjši del manjši kot 7 cm.

83. člen

Glede konstrukcije morajo otroške igrače izpolnjevati tele pogoje:

1. da niso koničaste oblike in da nimajo ostrih in nazobčanih robov, s katerimi bi se dojenčki in mali otroci lahko ranili;
2. da so dobro skobljane ali prevlečene z lakom — oziroma z lakastimi barvami (lesene igrače ali leseni deli igrač);
3. da električna napetost pri igračah, ki se napajajo z električno energijo, ne presega 24 V.

84. člen

Otroške igrače smejo biti pobarvane z antimonovim sulfidom, kadmijevim sulfidom, barijevim sulfatom, kromovim oksidom in cinkovim oksidom ter z drugimi neorganskimi barvili, ki jih vsebujejo oljnati laki in glazure, pogoj pa je, da se barvila ne topijo v vodi oziroma da po 24 urah ležanja v 4 % očetni kislini ne popustijo.

Otroške igrače smejo biti pobarvane tudi z organskimi barvili, ki izpolnjujejo pogoj iz prvega odstavka tega člena in niso zdravju škodljiva.

85. člen

Barve, s katerimi se barvajo otroške igrače, morajo trdno legati na podlagi, biti morajo brez vonja in ne smejo odpadati med igro, pranjem z milno raztopino v topli vodi ali pri razkuževanju.

2. Posebni pogoji za promet

86. člen

Kovinskih igrač ni dovoljeno izdelovati iz svinca in cinka in ne iz zlitine, ki vsebuje več kot 1 % svinca.

Prvi odstavek tega člena glede cinka se ne nanaša na modele avtomobilov — otroških igrač.

Kovinske otroške igrače ne smejo biti spajkane s kositrovo zlitino, ki vsebuje več kot 10 % svinca.

87. člen

Otroške igrače je dovoljeno izdelovati samo iz umetnih mas, ki ne vsebujejo mehčal in emulgatorjev, kot so trikrezilfosfat in druge organske fosforne spojine.

88. člen

Otroške igrače iz umetnih mas ne smejo po 24-urnem ležanju v 4 % očetni kislini pustiti barve in ne snovi, navedenih v 84. členu tega pravilnika.

89. člen

Celuloidne otroške igrače smejo biti izdelane samo iz težko vnetljivega celuloidea.

90. člen

Otroških igrač ni dovoljeno izdelovati iz tkanin, obdelanih s sredstvi, ki vsebujejo arzen.

Prepovedano je izdelovati otroške igrače:

1. iz tkanin, ki rade puščajo barve in vsebujejo na površini 100 cm² več kot 0,01 g antimona;

2. iz tkanin, sukanca in pletiva, ki so obdelani s svinčevimi ali živosrebrnimi solmi.

Ta člen velja tudi za izdelavo otroških igrač iz papirja, perja ali sorodnega materiala.

91. člen

Usnjene ali krznene otroške igrače je dovoljeno izdelovati samo iz usnja oziroma krzna, ki je bilo prej tri ure suho sterilizirano na temperaturi 140° C oziroma eno uro na temperaturi 180° C.

92. člen

Prepovedano je izdelovati otroške igrače iz stekla, porcelana, keramike ali gline.

Prvi odstavek tega člena ne velja za steklene kroglice in okrasne predmete (okraski za jelke, razne figure ipd.), izdelane iz polnega stekla, ki se pri igri težko razbije.

95. člen

Otroške igrače iz voska, plastelina ali podobnega materiala, namenjenega za modeliranje, ne smejo vsebovati zdravju škodljivih topil in mehčal, kakor tudi ne sestavin, ki po 24-urnem poskusnem ležanju v 4 % očetni kislini na sobni temperaturi puščajo barve oziroma snovi, navedene v 84. členu tega pravilnika.

96. člen

Otroških igrač ni dovoljeno izdelovati iz pirotehničnega materiala, s katerim se otroci pri igri lahko ranijo.

Prepovedano je izdelovati otroške igrače iz živosrebrnega rodanida.

97. člen

Otroške igrače, ki se pri igri devljejo v usta, in igrače za dojenčke morajo biti v posebni zaprti embalaži.

99. člen

Kakovost otroških igrač iz gumija ali umetnih mas, ki se polnijo z zrakom (nogometne žoge, figure živali, plavalni pasovi ipd.), se smejo preizkušati v proizvodnji in prometu samo s pnevmatskim aparatom, ki je za to namenjen.

Svet za varstvo in vzgojo otrok Jugoslavije je pooblastil sanitarno kemični laboratorij Zavoda SR Slovenije za zdravstveno varstvo, da kontrolira igrače v smislu zdravstveno higienske neoporečnosti za zvezno žirijo.

VARSTVO OTROK NA DOMU

Primer pravilnika o varstvu otrok na domu občinske skupnosti otroškega varstva

Že dobri dve leti se razvija organizirano varstvo otrok do treh let na domu, in sicer na pobudo skupnosti otroškega varstva.

Ponatiskujemo konkretni pravilnik, ki ga je izdala ena od občinskih skupnosti otroškega varstva, da bi nazorno prikazali ta pri nas novi način družbene skrbi za otroke. V nekaterih deželah severne Evrope je taka oblika varstva zelo razširjena.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Skupnost otroškega varstva organizira družbeno varstvo otrok v družinah na domu z namenom, da zagotovi organizirano varstvo in vzgojo otrok do tretjega leta starosti, ki niso bili sprejeti v vzgojnovarstveno ustanovo in da tem otrokom zagotovi osnovne pogoje za telesni in duševni razvoj, kar vključuje ustrezno ravnanje z otroki, možnosti za gibanje in igro, pravilno prehrano in počitek.

2. člen

Varuhinja in njena ožja družina morajo biti moralno in politično neoporečni. Imeti morajo lep odnos do otrok in sposobnosti za vzgojno delo in varstvo otrok.

3. člen

Potrebo za varstvo otrok na domu prijavijo starši komisiji za varstvo na domu pri občinski skupnosti otroškega varstva, ki jih razporeja posameznim varuhinjam.

4. člen

Varuhinja sprejme na dom do 5 otrok v starosti od 8 mesecev do 2. leta, izjemoma do tretjega leta. Njeni otroci do starosti 3 let se vštejejo v to število.

5. člen

Delovni čas varstva prilagaja varuhinja potrebam staršev otrok in traja dopoldne med 5,30 in 14,30 uro, po potrebi tudi popoldne. Varstvo lahko varuhinja v dogovoru s starši tudi podaljša.

6. člen

Za varstvo enega otroka dobi varuhinja plačilo v višini do 900,00 dinarjev za ca. 22 varstvenih dni v mesecu in 7- do 9-urno varstvo dnevno.

V tem plačilu so zajeti naslednji stroški:

1. 400,00 din kot osebni dohodek varuhinje za 42-urni delavnik.
2. 100,00 din kot nadomestilo za podaljšani čas varstva.
3. 300,00 din za prehrano otrok.
4. 100,00 din kot najemnino za uporabo prostorov.

Če otrok manjka, se ustrezno odračuna nadomestilo za hrano.

7. člen

Del oskrbnine iz 6. člena pod 1. in 2. točko se plačuje s položnico na žiro račun občinske skupnosti otroškega varstva in je stalen.

Drugi del pod 3. in 4. točko se plačuje neposredno varuhinji. Varuhinja dobi plačilo pod 1. in 2. točko pri občinski skupščini otroškega varstva.

8. člen

Pravico do subvencije imajo starši, katerih dohodki skupaj z otroškim dodatkom ne presegajo najvišjega veljavnega cenusa za pridobitev otroškega dodatka. Subvencija se dodeljuje na osnovi potrdila o povprečju osebnega dohodka.

II. POGOJI ZA SPREJEM OTROK V VARSTVO NA DOMU

9. člen

Varuhinja mora zagotoviti v svojem stanovanju posebno sobo za varstvo otrok. Prostor in sanitarije morajo biti brezhibno higiensko urejeni in vzdrževani.

Pred sprejemom otrok pregleda prostore komisija, v tej komisiji je praviloma patronažna med. sestra pri skupnosti otroškega varstva.

10. člen

Varuhinja mora biti pred sprejemom otrok zdravstveno pregledana. Če obstaja sum o zdravstvenih odklonih v družini, mora biti zdravstveno pregledana vsa ožja družina.

Komisija pri skupnosti otroškega varstva bo v sodelovanju s patronažno službo nadzirala zdravje otrok, varuhinje in njene družine.

11. člen

Občinska skupnost otroškega varstva zagotovi na predlog komisije najnujnejšo opremo za varstvo otrok. Oprema je last skupnosti in jo mora varuhinja po prenehanju varstva vrniti skupnosti.

12. člen

Vzgojiteljica — mentorica, ki jo določi skupnost otroškega varstva, opravlja strokovni nadzor nad delom varuhinje ter ji daje napotke za delo.

13. člen

Enotno hrano za vse otroke v varstvu na domu pripravlja varuhinja po jedilniku, ki se mora menjati tedensko in mora biti izobešen na vidnem mestu. Jedilnik pripravlja varuhinja ob sodelovanju vzgojiteljice — mentorice in patronažne med. sestre.

III. DRUGE DOLŽNOSTI IN PRAVICE VARUHIJNE

14. člen

Varuhinja se mora strokovno izobraževati (seminarji, navodila vzgojiteljice, primerna literatura, obiski v VVZ).

15. člen

Varuhinja mora voditi evidenco o obisku otrok, zdravstvenem stanju itd. Evidenčne zapiske je dolžna dajati na razpolago komisiji pri skupnosti otroškega varstva, če ta to zahteva.

16. člen

V primeru bolezni ali druge odsotnosti varuhinje je le-ta dolžna sama poskrbeti za nadomestilo pri varstvu otrok v lastnem stanovanju razen v primeru nalezljivih bolezni v družini.

17. člen

Po 6 mesecih neprekinjenega dela ima varuhinja pravico do 18-dnevnega plačanega dopusta. Čas dopusta mora po možnosti prilagoditi času dopusta otrokovih staršev.

IV. OSTALA DOLOČILA

18. člen

Skupnost otroškega varstva zagotavlja varuhinjam vse pravice iz zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja.

19. člen

O varstvu otrok na domu skleneta medsebojno pogodbo skupnost otroškega varstva in varuhinja.

Ta pravilnik je sestavni del pogodbe.

Pogodba se sklene praviloma za eno leto in se lahko sporazumno podaljšuje.